

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. IV. Quem sensum habeant verba formæ Sacramenti Pœnitentiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

scilicet verbis; sicut enim ubi nulla intentio nullum Sacramentum, ita ubi intentio tantum conditionata, tantum est Sacramentum conditionatum donec impleatur conditio.

XVII.

Dices: Ergo hac verba Absolvo te non possunt omnino hic influere.

Urgebis: Ergo priora verba *Te absolvo* non possunt omnino hic influere, nec constituere Sacramentum, sicut nec constituunt, ut admittimus cum communi omnium sententiâ, quando proferuntur cum intentione de futuro, ut si cras restitueris: & idem diceremus si Sacerdos poneret post *Absolvo te* alia verba disparata, intendens non conferre absolutionem nisi iis positus, ut si diceret *Ego te absolvo, Deus est trinus & unus*, vel aliud huiusmodi. Negatur consequentia: Ad probationem dico, hanc propositionem *Ego te absolvo à peccatis tuis*, esse in re eandem, ut fatentur Auctores communiter, cum hac, *Ego te absolvo*, vel saltem, ut negare nemo potest, cum hac, *Ego te à peccatis tuis absolvo*, & pro aliquo intentione sit absoluta est aliquid formæ sufficientis; æquæ enim hæc est forma sufficiens, *Ego te absolvo à peccatis*, atque hæc, *Ego te à peccatis absolvo*, cum sit eadem positio, ut diximus, ergo nihil obstare potest quo minus hæc etiam ultima verba concurrant; nihil enim impedire potest, nisi quod præveniantur ab illis verbis *Te absolvo*, quæ etiam sunt forma sufficiens, & pro aliquo priori conferre deberent effectum, hoc autem ut ostensum est, non est necessarium, nam ut conferant vel non conferant, est in potestate proferentis, à cuius intentione habent quicquid habent.

XVIII.

Non tamen sequitur verba illa in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, esse de substantiâ formæ.

Objicies secundò: Ergo & verba sequentia, nempe *In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*, possunt esse de substantia formæ, cum Sacerdos non minus possit habere intentionem conditionatam non absolventi donec illa etiam prolata fuerint. Contra: quæro utrum hæc verba præposita aliis, ut *Ego te in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti absolvo*, unam integrarent cum iis formam, & ad peccati remissionem concurrerent an non, in eadem difficultas in omni sententiâ: si ergo posita ante alia verba vel interposita integrarent unam formam & concurrerent, possent etiam postposita, si autem priùs posita vel interposita, ut multo est verosimilius, non spectent ad formam, nec possint concurrere, non poterunt spectare, vel concurrere posita in fine. Idem dico, si quis inferat sequi posse, etiam longam orationem positam post hæc verba *Absolvo te* concurrere: solum notandum verba, quæ non faciunt eundem sensum cum formâ *Absolvo te*, esse parerga, sive in medio formæ ponantur, sive in fine.

XIX.

Dices: Ergo verba illa à peccatis erunt de essentia formæ Sacramenti Pœnitentiæ.

Objicies tertio: Ergo hæc verba à peccatis in hoc casu erunt de essentia formæ Sacramenti Pœnitentiæ, iis enim ablatis, nullum hæc & nunc foret Sacramentum, malè ergo dicimus esse solum de illius substantiâ. Contra: ergo si quis ponat ea verba in medio formæ cum intentione non conferendi absolutionem, nisi ea verba interferat, erunt etiam de essentia. Respondetur itaque quæstionem hic esse posse de nomine; hoc ergo solum sensu dicimus illa verba non esse de essentia formæ Sacramenti Pœnitentiæ, quia potest dari, & plerumque datur completa forma, iis non concurrentibus, imo nunquam possunt esse necessaria nisi quando adhibetur intentio huiusmodi conditionata, quæ cum non requiratur, certè neque hæc verba requiruntur ad essentiam formæ. Si quis autem hic & nunc velit esse de essentia, quia sine iis, manento hæc intentione

R. P. Comptoni Theol. Schol. Tom. II.

nulla esset absolutio, per me licet, non tamen ita propriè dici possent de essentia formæ, quàm intentionis. Alio certè modo constat requiri hæc verba *absolvo te*; sine his enim nulla omnino remittuntur peccata per Sacramentum Pœnitentiæ.

SECTIO QUARTA.

Quem sensum habeant verba formæ Sacramenti Pœnitentiæ.

NOTANDUM verba sacramentalia duplicem habere posse significationem, primò naturalem, ut ita dicam, seu quam habent ex institutione hominum, alia significatio est sacramentalis seu supernaturalis, quam habent ex institutione Christi, hæc autem secunda significatio communis ipsis est cum materiâ Sacramentorum, aquâ, oleo, &c. quæ omnia ex institutione Christi hoc sensu significant gratiam; sunt enim signa, quæ debitè posita semper subsequitur gratia; verba autem sacramentalia secundum sensum merè humanum non semper gratiam significant, ut apertè constat in Sacramento Matrimonii, in quo verba aliquid non significant quàm consensum conjugum in obligationem mutuum; nec enim aliud quoad sensum humanum significant post elevationem Matrimonii in Sacramentum, quàm ante, sed solum elevata jam sunt, manente eadem significatione naturali ad gratiam conferendam.

I. Verba sacramentalia duplicem habere possunt significationem, naturalem, & supernaturalem.

Rejiciendum hic in primis est quod docet Caietanus, nempe sensum horum verborum *Ego te absolvo*, esse *Ego tibi remitto vel culpam vel poenam*, vel saltem reliquias peccatorum, quod ultimum addit, ut forma sit vera quando quis confitetur tantum peccata, quæ antea & quoad culpam & poenam sunt vel per priorem confessionem, vel contritionem deleta. Sed contra hoc est; vel enim per has reliquias intelligit Caietanus aliquid illius peccati adhuc remanere, & hoc falsum est, ut latius ostendetur in impugnatione sententiæ Patris Coninck, vel per has reliquias intelligit habitus vitiosos, & inclinationes malas, hæc autem exiguæ sæpè sunt, præsertim quæ relinquantur ex peccato aliquo levi veniali, & consequenter tales non sunt, ut totâ vitâ maneat, præsertim ubi quis frequenter exercuit virtutem contrariam, & habitum vitiosum habitu honesto veluti clavum clavo expulit. Deinde illi habitus; finge aliquos superesse, nec sunt peccatum, nec poena peccati, cum adhuc dimissâ totâ poenâ remaneant; & consequenter non sunt materia Sacramenti Pœnitentiæ, sed solum sunt effectus phisicus ex actu vitioso secutus in animâ, sicut vulnus ex quibusdam externis actibus peccaminosis in corpore.

II. Quid hæc de re doceat Caietanus.

Secundò ab omnibus rejicitur expositio Magistri, qui conformiter ad suam sententiam de absolutione supra relatam, ait sensum horum verborum *Ego te absolvo*, esse te absolutum ostendo seu declaro. Contra hanc expositionem acerrimè invehuntur Theologi omnes, tum recentiores, tum antiqui, & in particulari Richardus de Sancto Victore sic de eâ scribit libro de potestate ligandi & solvendi, capite vigesimo primo: *Est, inquit, quorundam sententiarum frivola, ut ridenda potius quàm resellenda videatur; putant enim Sacerdotes non habere potestatem solvendi, sed ostendendi*

III. Opinio Magistri dicitur esse absolutum ostendo.

solutos. Sed nunquid Dominus dixit quod solum ostenderit erit solum? dicunt Sacerdotes non habere potestatem remittendi peccata. cum Dominus hoc dicat, & dicunt habere potestatem ostendendi remissa, cum Dominus hoc non dicat: hæc ille. P. Tannerus disp. 6. quæst. 1. dubio secundo, num. vigesimo quarto dicit eandem expositionem contra nostri temporis hæreticos damnatam esse à Concilio Tridentino sessione decimâ quartâ, canone primo, & nono.

IV. *Aliorum expositiones rejecta.*

V. *Quomodo hæc verba Absolvo te exponat P. Coninck.*

VI. *Hic procedendi modus P. Coninck impugnatur.*

VII. *Dices: Si ponatur duo cum equali gratiâ, quorum alter peccavit, hic vel hoc nomine est minus dignus.*

Tertiò, rejiciuntur aliæ aliorum expositiones conformes sententiis ibidem relatis, cum nulla rectum verborum absolutionis sensum assequatur.

Quartò itaque P. Coninck disp. 4. de Pœnitentiâ, dubio octavo, num. sexagesimo primo ait peccatum in hac vitâ nunquam ita plenè remitti, quin ulterius semper possit remitti; manet enim semper, inquit, indignitas quædam, quam numero sexagesimo quarto ait nunquam in hac vitâ posse omnino tolli, quantumcumque quis in gratiâ crescat, sicut, inquit, quantumcumque vis plumbum sursum evehendi ipsi à Deo inderetur, si tamen maneret naturalis gravitas, esset semper impedimentum quo minùs ita cecleriter ascenderet, & hoc modo probabiliter defendi posse asserit sententiam Caietani.

Sed contra, & ut ab hoc ultimo incipiam exemplum nullam habet proportionem cum re, ad quam illustrandam affertur; supponitur enim semper debere manere gravitatem in plumbo, cum tamen juxta ipsum per singulas confessiones, sicut gratia augetur, ita indignitas illa minuat, ergo sicut si levitas relinqueretur suæ naturæ paulatim gravitatem omnem expelleret, ita gratia tollet indignitatem, cum non sit infinita: quod maximè urget in levi aliquò peccato veniali, quod ponamus habere indignitatem relictam ut quatuor, si per primam confessionem ablatum est unus gradus indignitatis, certè per secundam, quæ potest fieri cum multo perfectiore dolore, & meliore dispositione, secundum quam juxta communem sententiam Theologorum semper crescit effectus Sacramenti, tolletur ad minimum alius gradus, & sic tota indignitas paulatim exhauritur. Si autem dicat P. Coninck propterea non posse tolli, quia semper manet hunc hominem peccasse. Contra primò, ergo nec poterit minui, cum non minùs post secundam confessionem maneat ipsum peccasse, quàm post primam, imo quàm ante. Contra secundò, ergo nec in cælo tolli potest, adhuc namque ibi manet hunc hominem peccasse, cum tamen P. Coninck numero sexagesimo tertio dicat hanc indignitatem in cælo cessare.

Dices cum P. Coninck, ponamus duos cum æquali gratiâ, quorum alter peccatum aliquod admisit, alter non, si esset beneficium aliquod in alterutrum conferendum, certè minùs dignus esset qui peccavit, quàm qui fuit innocens, ergo manet aliqua indignitas. Contra, & retorqueo argumentum, ponamus illum qui peccavit habere multo plus gratiæ altero qui semper fuit innocens, & multa pro Deo fecisse, multa passum fuisse, certè non puto P. Coninck dicturum hunc hominem esse minùs dignum altero, cui Deus beneficium illud largiatur, quod si dicatur, jam solvere debet suum argumentum; hic enim si non est minùs dignus altero, ergo eodem modo se habet in ordine ad beneficium ac ille, sed in illo nulla est indignitas, ergo nec in hoc, imo multo minùs in hoc, cum sit vel esse

possit dignior illo beneficio: quod magis urget si peccatum fuerit tantum veniale.

Respondetur itaque, aliud esse aliquem non esse tam dignum atque est alter, aliud esse indignum, hoc sonat manere aliquid quod labem ipsi aspergat, nihil autem hujusmodi in eo manere potest, cui Deus peccatum remisit, non tamen est tam dignus, quia alius præter gratiam æqualem habet innocentiam, & hæc etiam in cælo facit sanctum illum qui nunquam peccavit dignum peculiaribus quibusdam favoribus, quibus non est tam dignus ille qui peccavit, in quo tamen nulla remanet indignitas. Sic etiam laureola virginitatis & martyrii debetur in cælo præmium quoddam speciale, quo non sunt digni illi, qui Virgines aut Martyres non sunt, etiam si nunquam peccassent, non tamen propterea sunt indigni; hoc enim sonat aliquid quod in ipsis adhuc displiceat.

Dices secundò cum eodem, numero sexagesimo secundo, Moyse & Davide, licet maximam egerint Pœnitentiam, nunquam tamen à Deo impetrare potuisse, quin hic gravibus postea ærumnis affligeretur, ille mortem priùs obiret, quàm populum, quem ex Ægypto eduxerat, in terram promissionis induceret. Sed contra: Etsi enim Deus justis de causis certas penas quibusdam peccatis subinde statuatur, non tamen sequitur post remissam culpam & penam solutam, manere indignitatem aliquam in eo qui peccatum aliquando admisit, imo Moyse & Davide etiam post peccata illa erant digni qui maxima à Deo obtinerent beneficia. Penas autem illas infligit Deus aliquando ad bonum aliorum, quæ quoad diu durat, non potest dici omnino liber ab omni peccatorum reatu, qui manet peccato etiam perfectè remisso, imo putant aliqui, inter quos etiam est P. Coninck disp. secundâ, dub. decimo tertio, posse Deum remittere culpam nullâ omnino penâ remissâ, & hominem in æternum ob peccata, quæ priùs admisit punire penâ tam damni, quàm sensus. Licet etiam Deus subinde ob quædam peccata hujusmodi penas diuturnas infligere possit ob causas sibi notas, non tamen sequitur id in omni peccato reperiri ex naturâ rei, præsertim ubi peccatum est solum leve.

Pater Suarez disp. 19. sect. secundâ, num. decimo quinto ait verba formæ absolutionis, *Ego te absolvo, &c.* esse, ego tibi gratiam sanctificationis impertior, peccati remissivam. Sed contra: Nam ut initio sectionis notavimus, duplex est significatio verborum quæ adhibentur pro formis, *sacramentalis & humana*: licet ergo formæ omnium Sacramentorum per primam significationem, quæ ipsis communis est cum Sacramentorum materiâ, significant gratiam, & eam conferant, sermo tamen hic non est de illâ significatione, sed de humanâ, seu quam habent ex institutione hominum, verba autem hæc *Ego te absolvo* non habent ex institutione hominum, ut directè & in particulari significant collationem gratiæ habitualis, ut constat, ergo.

VIII. *Aliud est aliquem non esse tam dignum, aliud esse indignum.*

IX. *Objic. Moyse & Davide post peccatum nunquam à Deo obtinere potuisse ut postea non punirentur.*

X. *P. Suarez ait formam significare, do tibi gratiam peccati remissivam.*